

METODOLOŠKO POJASNILO

Nejc Kebe

IMENA IN PRIIMKI, ROJSTNI DNEVI

To metodološko pojasnilo se nanaša na objavljanje podatkov:

- Rojstna imena in priimki, rojstni dnevi, Slovenija, letno (Prva objava)
- Imena in rojstni dnevi (Interaktivna baza)

Junij 2022

Kazalo

1	NAMEN.....	3
2	PRAVNI OKVIR.....	3
3	ENOTA, KI JO OPISUJEJO OBJAVLJENI PODATKI.....	3
4	IZBOR ENOT OPAZOVANJA.....	3
5	ZBIRANJE IN VIRI PODATKOV.....	3
6	DEFINICIJE.....	4
7	POJASNILA.....	4
8	OBJAVLJANJE PODATKOV.....	6
9	REVIDIRANJE PODATKOV.....	6
10	DRUGA METODOLOŠKA GRADIVA.....	6

1 NAMEN

Prikaz razširjenosti imen in priimkov prebivalcev Slovenije po statističnih regijah in obdobjih rojstev ter pogostosti njihovih rojstnih dni. Promocija Statističnega urada in dviganje statistične pismenosti ter prepoznavanje (ugotavljanje, identifikacija) novih ciljnih skupin uporabnikov spletne strani SURS.

Pomembnejše statistike so:

- število posameznih imen in priimkov ter njihova razporejenost po statističnih regijah (velja tako za imena kot priimke) in obdobjih rojstev (velja za imena),
- najpogostejša imena/priimki,
- deleži posameznih imen/priimkov v določenem obdobju oz. regiji,
- rang (vrstni red), ki ga zaseda posamezno ime/priimek,
- število prebivalcev, rojenih na posamezni dan.

2 PRAVNI OKVIR

- [Letni program statističnih raziskovanj \(LPSR\)](#)
- [Zakon o državni statistiki \(Uradni list RS, št. 45/95 in 9/01\)](#)

3 ENOTA, KI JO OPISUJEJO OBJAVLJENI PODATKI

Prebivalec Slovenije po stanju na dan 1. januar po spolu in obdobjih rojstva ter statističnih regijah prebivališča (imena in priimki) in dnevih rojstva (rojstni dnevi).

4 IZBOR ENOT OPAZOVANJA

Prebivalci Republike Slovenije na 1. januar.

Zajetje je popolno; to pomeni, da so v raziskovanje zajeta imena in priimki ter rojstni dnevi vseh prebivalcev Slovenije na 1. januar obravnavanega leta.

5 ZBIRANJE IN VIRI PODATKOV

Podatki se zbirajo letno.

Statistično raziskovanje Sestava prebivalstva (DEM-PREB/ČL).

Centralni register prebivalstva, ki ga vodi in upravlja MNZ.

CRP je osrednja zbirka podatkov o državljanih, ki imajo stalno ali začasno prebivališče v Republiki Sloveniji in tujcih, ki imajo dovoljenje za stalno ali začasno prebivanje v Republiki Sloveniji, o državljanih, ki so stalno ali začasno, za več kot tri mesece, odsotni iz Republike Slovenije, o tujcih, ki v Republiki Sloveniji nimajo dovoljenja za stalno ali začasno prebivanje, imajo pa določene pravice ali obveznosti na področju pokojninskega in invalidskega zavarovanja, davkov, iz humanitarnih razlogov ali na drugem področju, če je tako določeno z zakonom.

6 DEFINICIJE

Ime je beseda (ali več besed), ki se uporablja za določevanje posameznega človeka oz. za razlikovanje posameznika od drugih ljudi.

Priimek je ime, ki ga ima oseba običajno po enem ali obeh starših ali ga pridobi s poroko.

7 POJASNILA

7.1 KLASIFIKACIJE

NUTS (Klasifikacija statističnih teritorialnih enot v Evropski uniji) in SKTE (Standardna klasifikacija teritorialnih enot)

Dodatna pojasnila in klasifikaciji so dostopni na spletni strani [Teritorialni šifranti](#).

7.2 OBDELAVA PODATKOV

UREJANJE PODATKOV

Postopkov urejanja podatkov nismo uporabili.

UTEŽEVANJE

Postopkov uteževanja podatkov nismo uporabili.

DESEZONIRANJE

Postopki desezoniranja niso smiselni.

7.3 INDEKSI

Indeksov ne objavljamo.

7.4 NATANČNOST

Raziskovanje ne poteka na podlagi slučajnega vzorca.

7.5 DRUGA POJASNILA

V veljavnem Zakonu o osebnem imenu (Uradni list RS, št. 20/2006), ki govori o imenih in priimkih državljanov Slovenije, je (v tretjem členu) zapisano, da je osebno ime sestavljeno iz imena in priimka, oba pa sta lahko sestavljena iz več besed, ki tvorijo celoto. Za pravni promet izbrana priimek in ime sta lahko sestavljena vsak iz največ dveh besed oziroma dveh nedeljivih celot (to je opredeljeno v četrtem členu omenjenega zakona). Državljan, katerega ime ali priimek ali ime in priimek sta sestavljena iz več kakor dveh besed oziroma nedeljivih celot, mora podati izjavo o izbiri osebnega imena za pravni promet in izbrano osebno ime v pravnem prometu tudi uporabljati. Zakon o osebnem imenu je bil v 2019 dopolnjen in spremenjen (ZOI-1). Za statistične namene je pomembna sprememba 4. člena, ki se nanaša na izbiro osebnega imena za pravni promet, ki ne omejuje več števila besed imena/priimka, ki ga oseba uporablja v pravnem prometu. Spremenjeni 4. člen je stopil v veljavo 13. julija 2020. Te spremembe so torej prvič upoštevane pri podatkih, ki so objavljeni za stanje 1. 1. 2021.

SURS prikazuje v svojih objavah tiste oblike osebnega imena, ki jih prebivalci uporabljajo v pravnem prometu glede na določila Zakona o osebnem imenu.

Vsako iz več besed sestavljeno ime, bodisi rojstno ime bodisi priimek, se šteje kot nedeljiva enota, torej kot eno ime oz. en priimek, in ne morda kot več ločenih imen ali več priimkov.

Osebna imena, katerih pogostost pojavljanja prikazujemo v naših objavah, zapisujemo v skladu z razpoložljivim naborom črk in znakov za zapis osebnega imena v Republiki Sloveniji; od leta 2009 dalje tudi s črkami, ki niso sestavni del slovenske abecede.

Podatek, ki je statistično zaščiten zaradi varovanja zaupnosti poročevalskih enot, v Interaktivni aplikaciji nadomestimo z znamenjem »z«. V podatkovni bazi SiStat prikazujemo samo imena oziroma priimke, ki se pojavljajo 5-krat ali več, z znamenjem »-« pa označimo, kadar se ime ali priimek v posameznem letu ne pojavita ali se pojavita manj kot 5-krat.

8 OBJAVLJANJE PODATKOV

- Podatkovna baza SiStat: [Prebivalstvo – Imena in priimki prebivalcev](#). Objavljajo se absolutni podatki in rangi (za teritorij države).
- Interaktivna baza [Imena in rojstni dnevi](#). Objavljajo se absolutni podatki, rangi in deleži. Podatki o imenih in priimkih po statističnih regijah se prikazujejo po klasifikaciji NUTS, in sicer na ravni NUTS 3. Podatki o rojstnih dnevih se objavljajo za teritorij države.
- Prva objava (Prebivalstvo, Imena in priimki): »Rojstna imena in priimki, rojstni dnevi, Slovenija, letno«.
- [Statøpis](#)
- [Imena v številkah](#) (zbirka Brošure)

9 REVIDIRANJE PODATKOV

9.1 OBJAVLJANJE ZAČASNIH IN KONČNIH PODATKOV

Začasnih podatkov ne izkazujemo. Objavimo le končne podatke.

9.2 DEJAVNIKI, KI VPLIVAJO NA ČASOVNO PRIMERLJIVOST

V časovni vrsti ni prišlo do prelomov, zato so vse časovne točke primerljive.

10 DRUGA METODOLOŠKA GRADIVA

Metodološka gradiva na spletni strani SURS so dostopna na <https://www.stat.si/statweb/Methods/QuestionnairesMethodologicalExplanationsQualityReports>.

- Vprašalnik:
 - Podatkov za to raziskovanje SURS ne zbira z vprašalnikom.